

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Астана қаласы әкімдігінің 2015 жылғы 22 сәуірдегі № 205-594 қаулысы. Астана қаласының Әділет департаментінде 2015 жылы 26 мамырда № 910 болып тіркелді. Күші жойылды - Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің 2022 жылғы 8 тамыздағы № 205-2206 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің 08.08.2022 № 205-2206 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы Экологиялық кодексінің 20-бабының 17-3) тармақшасына және "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін өзі басқару туралы" Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы Заңының 37-бабы 1-тармағына сәйкес Астана қаласының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің қағидалары бекітілсін.

2. "Астана қаласының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" мемлекеттік мекемесі осы қаулыны кейіннен ресми және мерзімді баспа басылымдарында жариялаумен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын интернет-ресурста және Астана қаласы әкімдігінің интернет-ресурсында орналастырумен әділет органдарында мемлекеттік тіркеуді жүргізісін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Астана қаласы әкімінің орынбасары Қ.Қ. Айтмұхаметовке жүктелсін.

4. Осы қаулы әділет органдарында мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап күшіне енеді және алғашқы ресми жарияланған күннен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Әкім

Ә. Жақсыбеков

Келісілді:

"Қазақстан Республикасы

Энергетика министрлігі Мұнай-газ

кешеніндегі экологиялық реттеу,

бақылау және мемлекеттік инспекция

комитетінің Астана қаласы

бойынша Экология департаменті"

мемлекеттік мекемесі басшысының
міндетін атқарушы

_____ А. Егембердиев

2015 жылғы 16 сәуір

"Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрлігі

Тұтынушылардың құқықтарын

қорғау комитетінің Астана қаласы

Тұтынушылардың құқықтарын

қорғау департаменті" республикалық

мемлекеттік мекемесінің басшысы

_____ Н. Асылбеков

2015 жылғы 17 сәуір

Астана қаласы әкімдігінің
2015 жылғы 22 сәуірдегі
№ 205-594 қаулысымен
бекітілді

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы Экологиялық кодексінің 20-бабының 17-3) тармақшасына және Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің "Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" 2014 жылғы 25 қарашадағы № 145 бұйрығына сәйкес әзірленді және коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің тәртібін анықтайды.

2. Коммуналдық қалдықтарға тұрмыстық қатты қалдықтар және елді мекендерде, оның ішінде адамның тіршілік әрекеті нәтижесінде түзілген тұтыну қалдықтары, сондай-ақ құрамы мен түзілу сипаты жағынан осыларға ұқсас өндіріс қалдықтары жатады.

2. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеу тәртібі

3. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары тұрғын үй қорының барлық объектілері, тұрғын емес үй-жайлар үшін жеке-жеке белгіленеді

4. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары Қағидаға 1-қосымшаға сәйкес тұрғын үй қорының барлық объектілері үшін және тұрғын емес үй-жайлар бойынша анықталады.

5. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормалары кейіннен есептік бірлікке жинақталу көлемін кейін есептей отырып, заттай өлшеу жүргізу жолымен анықталады.

6. Заттай өлшеу жүргізу үшін абаттандыру деңгейі әртүрлі екі үлгідегі тұрғын үй қорының объектілері бөлінеді:

1) су құбыры, кәріз, газбен жабдықтау, орталықтан жылыту, қоқыс құбыры бар абаттандырылған тұрғын үй;

2) пешпен жылытылатын, су құбыры мен кәрізі жоқ абаттандырылмаған тұрғын үй.

7. Тұрғындар тарапынан түзілетін коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын анықтау үшін тұрғындардың жалпы саны абаттандырудың әрбір түрі бойынша тұрғындардың - 0,5% қамтитын учаскелер бөлініп алынады (олардың ішінде абаттандырылмаған сектор бойынша кемінде 500 адам).

8. Таңдап алынған объектілерде аппаратпен өлшеу жүргізу алдында Астана қаласының тиісті аудан әкімі коммуналдық қалдықтарды жинау мен шығаруды жүзеге асыратын ұйымдармен бірлесіп, Қағидаға 2-қосымшаға сәйкес нысандар бойынша тұрғын үй қоры мен тұрғын емес үй-жайлардың коммуналдық паспортын жасайды.

9. Түзілген және жинақталған коммуналдық қалдықтардың массасы мен көлемін анықтау үшін өлшеу сызғышы мен салмақ өлшеу жабдығы пайдаланылады.

10. Өлшеуді бастамас бұрын контейнердегі қалдықтар тегістеледі және өлшеу сызғышының көмегімен қалдықтың көлемі анықталады.

11. Жинақталған қалдықтардың массасы толған контейнерлерді өлшеу жолымен және кейін бос контейнердің массасын алып тастау арқылы анықталады.

12. Егер бір учаскеде түзілген және жинақталған қалдықтардың жалпы көлемі арнайы техниканың (қоқыс тасығыштың) шанағын толтырған және басқа учаскелерден қоқысты тиеу мүмкін болмаған жағдайда, қалдықтардың массасын қоқыс тиелген және бос машиналарды автомобиль таразысында өлшеу жолымен анықтауға рұқсат етіледі.

13. Түзілген және жинақталған қалдықтардың массасы мен көлемі жөніндегі деректер Қағидаға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бастапқы жазба бланкісіне жазылады.

14. Өлшеу бойынша бастапқы материалдарды өңдегеннен кейін әрбір объектінің алынған деректері (массасы, көлемі) аптаның күндері бойынша жалпы саны шығарылады және Қағидаға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша коммуналдық қалдықтарды түзудің және жинақтаудың жиынтық маусымдық ведомосіне енгізіледі.

15. Маусымдық өлшеу жүргізілгеннен кейін деректер (масса, көлем) Қағидаға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жиынтық жылдық ведомосіне енгізіледі.

16. Белгілі бір объекті бойынша өлшеу болжанып отырған коммуналдық қалдықтарды жинағанда басқа объектілердің коммуналдық қалдықтары араласып кетпеуге тиіс.

17. Коммуналдық қалдықтардың жинақталуын анықтаған кезде бірдей сыйымдылықтағы стандартты контейнерлер пайдаланылады. Қалдықтарды барынша толық есепке алу және біркелкі емес түзілу мен жинақталу коэффициентін анықтау мақсатында қосымша контейнерлер орнату көзделеді, оларды орнату қажеттілігі мен олардың саны таңдап алынған учаскелерді тексерген кезде нақтыланады.

Өлшеу басталғанға дейін бір тәулік бұрын барлық контейнерлер толық тазартылуға тиіс.

18. Өлшеу бойынша бастапқы материалдарды өңдеу өлшеу жүргізген күннен кейінгі келесі күннен кешіктірмей жүргізіледі.

19. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеу Қағидаға 6-қосымшаға сәйкес жүргізіледі.

Коммуналдық қалдықтардың
түзілу және жинақталу нормаларын
есептеудің қағидасына
1-қосымша

Тұрғын үй қоры мен тұрғын емес үй-жайлар объектілерінің түрлері

Р/с №	Коммуналдық қалдықтар жинақталатын объектілер	Есептік бірлік
1	2	3
1.	Абаттандырылған және абаттандырылмаған үйлер	1 тұрғын
2.	Жатақханалар, интернаттар, балалар үйлері, қарттар үйлері және сол сияқтылар	1 орын
3.	Қонақ үйлер, санаторийлер, демалыс үйлері	1 орын
4.	Балабақшалар, бөбекжайлар	1 орын

5.	Мекемелер, ұйымдар, офистер, кеңселер, жинақ банктері, байланыс бөлімшелері	1 қызметкер
6.	Емханалар	1 адам
7.	Ауруханалар, санаторийлер, өзге де емдеу-сауықтыру мекемелері	1 төсек-орын
8.	Мектептер және өзге де оқу орындары	1 оқушы
9.	Мейрамханалар, дәмханалар, қоғамдық тамақтану мекемелері	1 орын
10.	Театрлар, кинотеатрлар, концерт залдары, түнгі клубтар, ойынханалар, ойын автоматтарының залы	1 орын
11.	Мұражайлар, көрмелер	Жалпы алаңының 1 м ²
12.	Стадиондар, спорт алаңдары	Жоба бойынша 1 орын
13.	Спорт, би және ойын залдары	Жалпы алаңының 1 м ²
14.	Азық-түлік дүкендері	Сауда алаңының 1 м ²
15.	Машиналардан сату	Сауда орнының 1 м ²
16.	Өнеркәсіптік дүкендер, супермаркеттер	Сауда алаңының 1 м ²
17.	Базарлар, сауда павильондары, дүңгіршектер, сөрелер	Сауда алаңының 1 м ²
18.	Азық-түлік тауарларының көтерме базалары, қоймалары	Жалпы алаңының 1 м ²
19.	Өнеркәсіптік тауарлардың көтерме базалары, қоймалары	Жалпы алаңының 1 м ²
20.	Тұрмыстық қызмет көрсету үйі: халыққа қызмет көрсету	Жалпы алаңының 1 м ²
21.	Вокзалдар, автовокзалдар, әуежайлар	Жалпы алаңының 1 м ²
22.	Жағажайлар	Жалпы алаңының 1 м ²
23.	Дәріханалар	Сауда алаңының 1 м ²
24.	Автотұрақтар, автокөлікті жуу орындары, АЖС, гараждар	1 машина-орын
25.	Автокөлік шеберханалары	1 жұмысшы
26.	Гараж кооперативтері	1 гаражға
27.	Шаштараздар, косметикалық салондар	1 жұмыс орны
28.	Кір жуатын орындар, химиялық тазалау орындары, тұрмыстық техниканы жөндеу орындары, тігін ательесі	Жалпы алаңының 1 м ²
29.	Зергерлік, аяқ киімді, сағаттарды жөндеу шеберханалары	Жалпы алаңының 1 м ²

30.	Шағын жөндеу және қызмет көрсету (кілттер жасау және сол сияқтылар)	1 жұмыс орны
31.	Моншалар, сауналар	Жалпы алаңының 1 м ²
32.	Қаланың аумағында бұқаралық іс-шаралар ұйымдастыратын заңды тұлғалар	1000 қатысушы
33.	Бағбандық кооперативтері	1 учаске

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеудің қағидасына
2-қосымша

Нысан

Тұрғын үй қоры объектісінің коммуналдық паспорты

Қала _____

1. Мекенжайы _____

2. Қабаттылығы _____

3. Үйдің нөмірі _____

4. Тұрып жатқан адамдардың саны, адам _____

5. Абаттандыру деңгейі:

а) су құбырының, газдың, кәріздің болуы _____

б) жылу беру түрі (орталықтан, пешпен, жергілікті) _____

в) отынның түрі - көмір (тас көмір, қоңыр көмір), ағаш отын, газ

г) қоқыс құбырының болуы _____

д) аула аумағының алаңы, м² _____

оның ішінде

жасыл екпелер бар _____

жабыны қатты _____

оның ішінде тротуарлар _____

6. Контейнерлердің түрлері, олардың саны және сыйымдылығы

7. Қоқысты шығару кезеңділігі _____

8. Қайталама шикізатты бөлек жинау жүргізіле ме (қандай және қанша)

—
Қолдары:

Т.А.Ә., лауазымы

Нысан

Тұрғын емес үй-жайлар объектілерінің коммуналдық паспорты

Қала _____

—
1. Объектінің атауы _____

2. Мекенжайы _____

—
3. Жапсарлас салынған немесе жеке тұрған (соңғысының қабатын көрсету қажет) _____

—
4. Орын саны (қызметкерлер және т.б.) _____

5. Тәулігіне өткізу қабілеті:

ойын-сауық кәсіпорындары үшін (орын саны) _____

қоғамдық тамақтану кәсіпорындары үшін (тағам саны) _____

6. Қызмет көрсететін қызметкерлердің саны, адам _____

7. Үй-жайдың жалпы алаңы, м² _____

оның ішінде:

сауда алаңы _____

қоймалық және қосалқы алаң _____

8. Аула аумағының алаңы, м² _____

оның ішінде:

жасыл екпелер бар _____

—
жабыны қатты _____

—
9. Контейнерлердің түрі, олардың саны және сыйымдылығы _____

10. Қалдықтарды шығару мерзімділігі _____

11. Тамақ қалдықтарын және қайталама шикізатты бөлек жинау жүргізіле ме (қандай және қанша) _____

Қолдары:

Т.А.Ә., лауазымы

Бейсенбі												
Жұма												
Сенбі												
Жексенбі												
Барлығы:												
Тәулігіне орташа												

Қолдары
Т.А.Ә., лауазымы

Коммуналдық қалдықтардың
түзілу және жинақталу нормаларын
есептеудің қағидасына
5-қосымша

Нысан

Коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жиынтық жылдық ведомосі

Абаттандыру түрі _____

Объект	Ай	Өлшенетін бірліктің саны	Қалдықтардың жиналуы				Біртексіз коэффициенті		Бөлек жинау, кг				
			жалпы		өлшенетін 1 бірлікке				жалпы		өлшенетін 1 бірлікке		
			м ³	кг	м ³	кг	м ³	кг	м ³	кг	м ³	кг	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Барлығы:
Тәулігіне орташа:
Қолдары
Т.А.Ә., лауазымы

Коммуналдық қалдықтардың
түзілу және жинақталу нормаларын
есептеудің қағидасына
6-қосымша

Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеу

1. Коммуналдық қалдықтардың түзілу және жинақталу нормаларын есептеу төмендегідей жүргізіледі:

1) бір тәулікте объектіде коммуналдық қалдықтарды жинақтауға арналған бір контейнерде түзілген және жинақталған коммуналдық қалдықтардың көлемін анықтау ($V_{\text{конт}}, \text{м}^3$):

$$V_{\text{конт}} = h * S$$

мұндағы h - контейнердің түбінен бастап жинақталған коммуналдық қалдықтардың жоғарғы нүктесіне дейінгі биіктік, м;

S - контейнер түбінің алаңы, м^2 ;

2) контейнерлік алаңда коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жалпы көлемін анықтау ($V_{\text{тәу}}, \text{м}^3$), егер контейнерлік алаңда коммуналдық қалдықтарды жинақтауға арналған контейнерлердің саны бірден артық болса:

$$V_{\text{тәу}} = V_{\text{конт } 1} + V_{\text{конт } 2} + V_{\text{конт } 3} \dots$$

мұндағы $V_{\text{конт } 1}$, $V_{\text{конт } 2}$, $V_{\text{конт } 3}$ - контейнерлік алаңда орналасқан әрбір контейнер бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының тәуліктік көлемі. Есептеу контейнерлік алаңда орналасқан контейнердің санына байланысты жүргізіледі;

3) коммуналдық қалдықтарды жинақтауға арналған контейнерде жинақталған коммуналдық қалдықтардың тәуліктік массасын анықтау ($m_{\text{конт}}, \text{кг}$) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$m_{\text{конт}} = m_3 - m_{\text{п}}$$

мұндағы m_3 - қалдықтар тиелген контейнердің массасы, кг;

$m_{\text{п}}$ - қалдықтардан бос контейнердің массасы, кг;

4) объектіде түзілген коммуналдық қалдықтардың тәуліктік массасын анықтау ($m_{\text{тәу}}, \text{кг}$) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$m_{\text{тәу}} = m_{\text{конт } 1} + m_{\text{конт } 2} + m_{\text{конт } 3} \dots$$

мұндағы $m_{\text{конт } 1}$, $m_{\text{конт } 2}$, $m_{\text{конт } 3}$ - контейнерлік алаңда орналасқан әрбір контейнер бойынша коммуналдық қалдықтардың тәуліктік массасы. Есептеу контейнерлік алаңда орналасқан контейнерлердің санына байланысты жүргізіледі;

5) жинақталу нормалары жылдың маусымдары бойынша анықталады. Өлшеу қызмет көрсету кестесіне сәйкес контейнерлік алаңнан қалдықтарды шығарғанға дейін тәуліктің бір мезгілінде жеті күн бойы (үзіліссіз) жүргізіледі.

Өлшеу жүргізу мерзімдері: қыста - желтоқсан/қаңтар; көктемде - сәуір/мамыр; жазда - маусым/шілде; күзде - қыркүйек/қазан.

Маусымдық кезең ішінде объектіде түзілген коммуналдық қалдықтардың көлемін анықтау ($V_{\text{маус}}, \text{м}^3$) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$V_{\text{маус}} = V_{\text{тәу1}} + V_{\text{тәу2}} + \dots + V_{\text{тәу7}}$$

мұндағы $V_{\text{тәу1}}, V_{\text{тәу2}}$ - белгілі бір маусымда әр тәулік ішінде объектіде пайда болған коммуналдық қалдықтардың көлемі;

б) маусымдық кезең ішінде объектіде пайда болған коммуналдық қалдықтардың көлемін анықтау ($m_{\text{маус}}, \text{кг}$) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$m_{\text{маус}} = m_{\text{тәу1}} + m_{\text{тәу2}} + \dots + m_{\text{тәу7}}$$

мұндағы $m_{\text{тәу1}}, m_{\text{тәу2}}$ - белгілі бір маусымда тәулік ішінде объектідегі коммуналдық қалдықтардың массасы;

7) объектіде коммуналдық қалдықтардың түзілу көздерінің санынан коммуналдық қалдықтардың орташа маусымдық нормасын анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша ($V_{\text{тм}}, \text{м}^3$):

$$V_{\text{тм}} = V_{\text{маус}} / (n \text{ Ч а})$$

массасы бойынша ($m_{\text{тм}}, \text{кг}$):

$$m_{\text{тм}} = m_{\text{маус}} / (n \text{ Ч а})$$

мұндағы n - маусымдық кезең ішінде бақылау тәулігінің саны;

a - есептік бірліктің саны;

8) объектіде есептік бірлікке коммуналдық қалдықтардың тәуліктік орташа жылдық нормасын анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша ($V_{\text{тм}}, \text{м}^3$):

$$V_{\text{тож}} = (V_{\text{тм}}^{\text{к}} + V_{\text{тм}}^{\text{к}} + V_{\text{жтм}} + V_{\text{тм}}^{\text{кү}}) / n$$

массасы бойынша ($m_{\text{тм}}, \text{кг}$):

$$m_{\text{тм}} = (m_{\text{тм}}^{\text{к}} + m_{\text{тм}}^{\text{к}} + m_{\text{жтм}}^{\text{ж}} + m_{\text{тм}}^{\text{кү}}) / n,$$

мұндағы жоғарғы индекстер "к", "к", "ж", "кү" - қыста - "к", көктемде - "к", жазда - "ж", күзде - "кү" - есептік бірлікте тиісінше қалдықтар пайда болуының тәуліктік орташа маусымдық нормативтерін білдіреді;

n - қалдықтар пайда болған маусымның саны ($n=4$).

9) объектіде есептік бірлікте коммуналдық қалдықтардың пайда болуымен жинақталуының жылдық нормасын анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша ($V_{ж}, м^3$)

$$V_{ж} = V_{тож} \times n_{к},$$

массасы бойынша ($m_{ж}, кг$):

$$m_{ж} = m_{тож} \times n_{к},$$

мұндағы $n_{к}$ - жылдағы күннің саны.

2. Коммуналдық қалдықтардың орташа тығыздығын анықтау, коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының маусымдық және тәуліктік біртекті емес коэффициентін анықтау мақсатында қосымша мынадай есеп жүргізіледі:

1) коммуналдық қалдықтардың орташа тығыздығын анықтау ($g_{ор}, кг/м^3$) мынадай формула бойынша жүргізіледі:

$$g_{ор} = m/V,$$

мұндағы m және V - есептік бірлікте тиісінше массасы мен көлемі бойынша коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының жылдық немесе орташа маусымдық нормативтері;

2) коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының маусымдық біртекті емес коэффициентін ($k_{бе}$) анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша:

$$k_{бе} = V_{ом}/V_{ж}$$

массасы бойынша:

$$k_{бе} = m_{ом}/m_{ж}$$

3) коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының тәуліктік маусымдық біртекті емес коэффициентін анықтау мынадай формула бойынша жүргізіледі:

көлемі бойынша:

$$k_{мбе} = V_{тәу}^{max}/V_{ом}$$

мұндағы $V_{тәу}^{max}$ - маусымда объектідегі коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының ең жоғарғы тәуліктік көлемі, $м^3$.

массасы бойынша:

$$k_{мбе} = m_{тәу}^{max}/m_{ом}$$

мұндағы $m_{тәу}^{max}$ - маусымда объектідегі коммуналдық қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының ең жоғарғы тәуліктік массасы, $кг$.

3. Нақты және есептік жылдық көлемді салыстыру үшін коммуналдық қалдықтардың пайда болуы мен жинақталуының есептік бірлікте белгіленген жылдық нормативтері есептік бірліктің санына көбейтіледі. Осылайша алынған коммуналдық қалдықтардың түзілуінің есептік жылдық көлемінің айырмасы олардың дәл сол объектіде бір жыл ішінде нақты жинақталуының бес пайызынан аспауға тиіс. Есепті және нақты деректерде бес пайыздан артық айырма болған жағдайда коммуналдық қалдықтардың түзілуінің сараланған нормативтері олар түзілетін негізгі объектілер бойынша талап етілген қателіктермен нәтижеге шыққанға дейін түзетіледі.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК